

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na sjednici održanoj _____ 2012. godine, donosi

ZAKON O ŠUMAMA

DIO PRVI-PREDMET

Član 1. (Predmet Zakona)

- (1) Ovim Zakonom uređuje se čuvanje i zaštita šuma i šumskog zemljišta, jačanje njihovih funkcija, planiranje u šumarstvu i upravljanje šumama i šumskim zemljištem, ekonomske funkcije, finansiranje biološke obnove šuma na teritoriji Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton), nadzor nad primjenom ovog Zakona, kaznene odredbe kao i druga pitanja od značaja za šume i šumsko zemljište.
- (2) Šume i šumsko zemljište, kao dobro od općeg interesa, uživaju posebnu brigu i zaštitu Kantona i koriste se po uslovima i na način koji su propisani ovim Zakonom.
- (3) Šume i šumska zemljišta temeljni su prirodni resurs čije vrijednosti se manifestuju kroz ekološke, socijalne i proizvodne funkcije šuma.

Član 2. (Definicija šuma i šumskih zemljišta)

- (1) Pod šumom, u smislu ovog Zakona, podrazumijeva se zemljište obraslo šumskim vrstama drveća i grmlja čija površina prelazi 1.000 m² i čija je širina najmanje 20 metara i ako njihove krošnje pokrivaju više od 30 % zemljišta. Šumom se smatraju i šumski rasadnici, plantaže šumskog drveća, čistine za trase dalekovoda i druga javna infrastruktura u šumi, površinske vode i močvare unutar šuma i sastojine šumskog drveća i žbunja koje su izrasle na poljoprivrednom zemljištu ako su starije od 30 godina i ako njihove krošnje pokrivaju više od 30 % zemljišta.
- (2) Šumsko zemljište, pored zemljišta obraslog šumom, obuhvata i neobrađeno, neiskorišteno ili neplodno zemljište izvan šume u onom omjeru u kojem obezbjeđuje ili potpomaže funkcije susjedne šume. Šumsko zemljište također sačinjavaju područja sa smanjenim šumskim pokrivačem, krš, čistine i livade unutar šuma.
- (3) U slučaju sumnje ili spora da li se neko zemljište smatra šumom ili šumskim zemljištem, odluku donosi Ministar Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu (u daljem tekstu: Ministar), uz pribavljeno mišljenje Kantonalne uprave za šumarstvo (u daljnjem tekstu: Kantonalna uprava).

Član 3. (Definicija pojmova)

- (1) Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeća značenja:
 1. **Biološka obnova šuma** podrazumijeva pripremu zemljišta za prirodno podmlađivanje, pošumljavanje neobraslog šumskog zemljišta, popunjavanje, njegu i čišćenje šumskih kultura, prorjedivanje sastojina, sanaciju požarišta, prevođenje degradiranih sastojina u viši uzgojni oblik, doznaku stabala za sječū, rekonstrukciju i konverziju izdanačkih šuma, makija, šikara i šibljaka, zaštitu šuma, projektovanje, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje šumske infrastrukture.

2. **Čista sječa** znači sječū svog ili praktično svog drveća u sastojini izlažući taj dio zemljišta ekološkim uslovima goleti čime stvara ozbiljne poteškoće za stanište ili susjedne sastojine. Čistom sječom ne smatra se uklanjanje starih sastojina ukoliko je njihova reprodukcija obezbijeđena na odgovarajući način.
3. **Direktna konverzija** je prevođenje šuma u viši uzgojni oblik.
4. **Doznaka stabala** podrazumijeva odabiranje, obilježavanje i evidentiranje stabala za sječū.
5. **Funkcije šuma** su:
 - a) **ekološke**: biodiverzitet – zaštita staništa, zaštita zemljišta, zaštita voda, klimatska – uključujući ulogu šuma kod vezivanja ugljika iz zraka;
 - b) **ekonomske**: prihod od proizvodnje drveta i sekundarnih šumskih proizvoda;
 - c) **socijalne**: rekreacija, turizam, obrazovanje, istraživanje, odbrana, zaštita objekata i infrastrukture.
6. **Gospodarenje šumama** obuhvata planiranje, uzgajanje, zaštitu i korištenje šuma i šumskog zemljišta u skladu sa odredbama šumskoprivredne osnove;
7. **Gospodarska jedinica** je područje šume u kome se obezbjeđuje trajnost gospodarenja.
8. **Izvođač radova u šumarstvu** je pravno lice koje je registrirano za izvođenje radova u šumarstvu.
9. **Korisnik državnih šuma** je šumsko-privredno društvo koje na osnovu ugovora zaključenog u skladu sa odredbama ovog Zakona i drugih zakona, obavlja poslove gospodarenja državnim šumama.
10. **Korištenje šume** obuhvata sječū i transport drveta, korištenje sekundarnih šumskih proizvoda kao i prodaju šumskih drvnih sortimenata i sekundarnih šumskih proizvoda.
11. **Krčenje šume** u smislu ovog Zakona je promjena namjene šumskog zemljišta. Izgradnja objekata u šumi i na šumskom zemljištu potrebnih za gospodarenje šumama kao i za prehranu i uzgoj divljači ne smatra se krčenjem.
12. **Otvorena vatra** je svaka vatra izvan zatvorenog objekta koji je pod krovom i zatvorenim ognjištem.
13. **Paljike** su opožarene površine nastale poslije požara.
14. **Pašarenje** je puštanje stoke na ispašu, žirenje i brst, kresanje grana i lisnika za prehranu stoke.
15. **Površinske vode** su stalni i povremeni vodeni tokovi, te stajaće vode.
16. **Pravno lice registrirano za obavljanje poslova u šumarstvu** je privredno društvo registrirano kod nadležnog suda za poslove šumarstva koje u stalnom radnom odnosu ima uposlenog najmanje jednog diplomiranog inženjera šumarstva (VII stepen stručne spreme), odnosno mastera diplomiranog inženjera šumarstva (Bolonjski sistem studiranja) sa najmanje dvije godine radnog iskustva u struci.
17. **Privremeni godišnji plan gospodarenja državnim i privatnim šumama** je plan gospodarenja državnim i privatnim šumama kojeg za državne šume izrađuje korisnik državnih šuma, a za privatne šume Kantonalna uprava ili pravno lice registrirano za obavljanje poslova šumarstvu i to po isteku šumskoprivredne osnove. Istim se ne može gospodariti duže od godinu dana, a postupak donošenja je isti kao i za šumskoprivredne osnove.
18. **Pustošenje šuma** podrazumijeva podbjeljivanje stabala, oštećivanje stabala i njihovih dijelova, uništavanje i oštećivanje podmlatka, kao i svaka druga radnja kojom se slabi prinosna snaga šume i šumskog zemljišta, ugrožava opstanak šuma i njihove ekološke funkcije.
19. **Sanitarna sječa** znači sječū zaraženih, insektima napadnutih, veoma oštećenih ili izvaljenih stabala.
20. **Šumska infrastruktura** su šumski putevi, stalne vlake, stalne žičare i druge šumske komunikacije, objekti i kapaciteti u šumama koji su namijenjeni za gospodarenje šumama.
21. **Šumski proizvodi** su svi proizvodi šuma i šumskog zemljišta, uključujući, ali neograničavajući se, na:

- a) šumsko drveće i žbunje i svi njihovi dijelovi;
- b) sjeme, koštunjčavo voće, bobičasti plodovi, kora drveta, korijen, šišarke i plodovi druge vegetacije unutar šume;
- c) mahovina, paprat, trava, trska, cvijeće, ljekovito, aromatsko i jestivo bilje i druge biljke;
- d) gljive;
- e) biljni sok ili smola;
- f) med;
- g) listinac;
- h) divljač i ostale životinje koje žive u šumi;
- i) travnati ili pašnjački prekrivač;
- j) treset, zemlja, pijesak, šljunak, kamen sa površine zemlje (u daljem tekstu: mineralne sirovine).

Proizvodi iz alineja b) - j) ove tačke predstavljaju sekundarne šumske proizvode.

- 22. Šumskoprivredno područje** predstavlja u stanišnom, biološkom, geografskom, prometnom, ekološkom i ekonomskom pogledu jednu zaokruženu cjelinu u okviru koje se obezbjeđuje trajnost gospodarenja šumama i šumskim zemljištima.
- 23. Šumski putevi** su putevi izgrađeni na šumskom zemljištu, sa pratećom infrastrukturom, a koji su namjenjeni za prijevoz šumskih proizvoda te sav saobraćaj vezan za gospodarenje šumama i za spajanje sa sistemom javnih puteva. Vlaka nisu šumski putevi osim ako ne zadovoljavaju minimalne standarde određene za šumske puteve.
- 24. Šumski reprodukcioni materijal je:**
- a) sjeme: šišarke, plodovi i sjeme namijenjeno za proizvodnju biljaka;
 - b) dijelovi biljaka: grančice i snopovi rezanih grana namijenjeni za proizvodnju biljaka;
 - c) mlade biljke: biljke uzgojene iz sjemena ili dijelova biljke, uključujući i mlade biljke iz prirodnog podmlatka.
- 25. Šumsko uzgojne mjere** su sve mjere koje doprinose osnivanju novih sastojina u šumi i poboljšanju njihove stabilnosti, raznolikosti ili kvaliteta. Šumsko uzgojne mjere uključuju:
- a) mjere za obnovu šuma, odnosno za stvaranje novih sastojina;
 - b) njegu mladih razvojnih faza šuma, uključujući prorjeđivanje mladih sastojina;
 - c) specijalnu njegu mladih faza u prebornim šumama i drugim raznolikim šumama, izdanačkim šumama, kao i rubova šuma;
 - d) rekonstrukciju i konverziju izdanačkih šuma i šikara.
- 26. Trajnost gospodarenja šumama** podrazumjeva korištenje proizvoda šuma i upotrebu šuma i šumskih zemljišta na način i sa intenzitetom koji će očuvati njihov biodiverzitet, proizvodnost, sposobnost obnavljanja, vitalnost te povećati njihov potencijal da sada i u budućnosti obavljaju značajne ekološke, ekonomske i socijalne funkcije na lokalnom i globalnom nivou, a da se pri tom ne ugrozi funkcionisanje drugih ekosistema.
- 27. Upravljanje šumama i šumskim zemljištima** obuhvata podršku i kontrolu ekonomskih funkcija i korištenje šuma i šumskog zemljišta.
- 28. Uredajni period** je planski period za koji se izrađuje i donosi šumskoprivredna osnova.
- 29. Vlasnici privatnih šuma** su pravna i fizička lica koja su na zakonit način stekla pravo vlasništva nad šumom ili šumskim zemljištem, što se dokazuje izvodom iz zemljišnih knjiga, ili za koje Kantonalna uprava u upravnom postupku provjerom dokumentacije utvrdi da su vlasnici.
- 30. Zaštita šuma** je skup mjera i aktivnosti koje su dužni preduzimati vlasnici i korisnici koji gospodare šumama i šumskim zemljištem radi zaštite šuma od požara, drugih elementarnih nepogoda, štetnih organizama i štetnih antropogenih uticaja.

DIO DRUGI-PLANIRANJE U ŠUMARSTVU

Član 4.

(Kantonalni šumsko-razvojni plan)

- (1) Kantonalni šumsko-razvojni plan izrađuje se svakih deset godina za sve šume i šumsko zemljište, bez obzira na vlasništvo s ciljem da se obezbijedi trajnost gospodarenja šumama i šumskim zemljištem na području kantona.
- (2) Kantonalni šumsko-razvojni plan uvažava smjernice za gospodarenje prirodnim i kulturnim nasljeđem u šumama i na šumskom zemljištu, uslove za gospodarenje vodama, kao i potrebe razvoja lokalne zajednice.
- (3) Kantonalni šumsko-razvojni plan sadrži najmanje sljedeće:
 - a) kartu sa ucrtanim granicama šuma i šumskog zemljišta, granicama šumskoprivrednih područja i gospodarskih jedinica, uzimajući u obzir granice općina i kategoriju nosioca prava na šumama;
 - b) procjenu funkcija šuma i njihov uticaj na okoliš;
 - c) klasifikaciju šuma po površinama, prema njihovim funkcijama i prirodnim karakteristikama, a koje se posebno odnose na stanište;
 - d) procjenu drvene zalihe i njenog kvaliteta, prirasta, podmlađivanja, biodiverziteta i zdravstvenog stanja;
 - e) smjernice za gospodarenje šumama različitih gazdinskih klasa i kategorija šuma;
 - f) otvorenost šuma sa planom izgradnje novih šumskih puteva;
 - g) smjernice za pošumljavanje šumskog zemljišta;
 - h) procjenu ugroženosti šuma od požara, određenu po stepenu opasnosti i smjernice za zaštitu šuma od požara;
 - i) smjernice za korištenje nedrvenih šumskih proizvoda;
 - j) smjernice za lovstvo i gospodarenje divljači;
 - k) program bioloških i tehničkih investicija i rentabilnost radova.
- (4) Kod izrade kantonalnog šumsko-razvojnog plana koriste se podaci iz šumsko privrednih osnova i lovno privrednih osnova.
- (5) Vlada Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu:Vlada) donosi kantonalni šumsko-razvojni plan, a Ministarstvo je odgovorno za njegovu pripremu, izradu i realizaciju.
- (6) Ministarstvo je dužno prilikom izrade plana zatražiti od svih zainteresovanih strana, a posebno od zainteresiranih jedinica lokalne samouprave da daju svoje prijedloge i mišljenja.
- (7) Ministarstvo je dužno trajno čuvati kantonalni šumsko-razvojni plan.

Član 5.

(Šumsko privredno područje)

- (1) U cilju obezbjeđenja racionalnog i trajnog gospodarenja državnim šumama i šumskim zemljištima formira se šumsko privredno područje.
- (2) Šumsko privredna područja predstavljaju u geografskom, prometnom, ekološkom i ekonomskom pogledu jednu zaokruženu cjelinu u okviru koje se osigurava trajnost gospodarenja šumskim ekosistemima.
- (3) U administrativnim granicama Kantona može se formirati više šumsko privrednih područja.
- (4) Šumsko privredna područja dijele se na gospodarske jedinice.
- (5) Formiranje šumsko privrednih područja zasniva se na stručnom elaboratu koji pored prijedloga sa obrazloženjem i bioloških, tehničkih i ekonomskih pokazatelja sadrži opšte kriterije, a naročito:
 - a) preglednu kartu područja sa ucrtanim izohipsama, vanjskim granicama šumsko privrednog područja, granicama unutrašnje podjele šuma po gospodarskim jedinicama i odjelima, ucrtanom mrežom trajnih šumskih puteva, izvorištima i vodotocima, objektima koji su od značaja za gospodarenje šumama i opis granica šumsko privrednih područja,
 - b) popis katastarskih parcela po katastarskim općinama i zemljišnoknjižnim ulošcima, sa kulturama, klasama i površinama koje ulaze u šumsko gospodarsko područje,

- c) podatke o drvnjoj zalihi po gospodarskim jedinicama, kategorijama šuma i vrstama drveća,
 - d) ukupan godišnji zapreminski prirast po kategorijama šuma i vrstama drveća,
 - e) prosječan godišnji etat po kategorijama šuma i vrstama drveća,
 - f) procjenu prihoda i rashoda gospodarenja šumama i šumskim zemljištima u okviru šumsko gospodarskog područja,
 - g) podatke o mogućnostima korištenja nedravnih šumskih proizvoda, divljači, turizma, sporta i rekreacije,
 - h) prikaz podataka iz tačaka c), d), e), f) i g) stava 5. ovog člana po općinama Kantona.
- (6) Odluku o formiranju šumsko privrednih područja ili reviziji njihovih granica donosi Vlada a na prijedlog Ministarstva i na osnovu stručnog elaborata iz stava 5, ovog člana. Zahtjev za formiranje šumsko privrednih područja ili reviziju njihovih granica može podnijeti Ministarstvo, općine i šumsko privredno društvo.
- (7) Stručni elaborat iz stava 5, ovog člana izrađuje visokoškolska naučno-istraživačka ustanova iz oblasti šumarstva, a troškove njegove izrade snosi podnosilac zahtjeva za formiranje šumsko privrednih područja ili reviziju njihovih granica
- (8) Opšte kriterije za formiranje šumsko privrednih područja utvrđuje Vlada na prijedlog Ministarstva.

Član 6. **(Šumskoprivredna osnova)**

- (1) Šumama i šumskim zemljištem na određenom području se gospodari u skladu sa šumskoprivrednom osnovom, privremenim godišnjim planom gospodarenja, godišnjim planom gospodarenja i projektom za izvođenje radova u šumarstvu. Šumskoprivredna osnova za državne šume i šumsko zemljište donosi se za šume u granicama jednog šumskoprivrednog područja, a za privatne šume i šumsko zemljište donosi se jedinstvena osnova za sve šume i šumsko zemljište na području jedne općine. Šumskoprivredna osnova izrađuje se za period od deset godina i njene odredbe su obavezne.
- (2) Izuzev od odredaba stava (1) ovog člana, ako ne postoje objektivne mogućnosti pravovremene izrade nove šumskoprivredne osnove, državnim i privatnim šumama i šumskim zemljištem može se gospodariti najduže godinu dana na osnovu privremenog godišnjeg plana gospodarenja za koji je postupak donošenja isti kao i za šumskoprivredne osnove. Odredbe privremenog godišnjeg plana gospodarenja su obavezne. Godina izvršenja privremenog godišnjeg plana gospodarenja smatra se godinom izvršenja nove šumskoprivredne osnove.
- (3) Ukupan obim sječa predviđen šumskoprivrednom osnovom za uređajni period, po vrstama drveća i gazdinskim klasama, ne smije se prekoračiti. Od ukupno planirane količine sječe za planski period za visoke šume sa prirodnom obnovom, u okviru šumskoprivrednog područja godišnje se realizuje prosječna godišnja količina.
- (4) Šumskoprivredna osnova, prostorni plan, plan upravljanja vodama, lovno privredna osnova, evidencije koje se vode u Zavodu za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeđa i planovi korištenja mineralnih sirovina moraju biti međusobno usklađeni.
- (5) Vlada Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Vlada Kantona) je vlasnik svih podataka i dokumenata u elektronskoj i drugoj formi izrađenih tokom izrade šumskoprivredne osnove za sve šume.
- (6) Šumskoprivrednu osnovu može izrađivati pravno lice registrirano za obavljanje poslova u šumarstvu, koje u stalnom radnom odnosu ima najmanje četiri diplomirana inženjera šumarstva (VII stepen stručne spreme), odnosno mastera diplomirana inženjera šumarstva (Bolonjski sistem studiranja) za uzgoj i zaštitu šuma, uređivanje, iskorištavanje šuma i ekonomiku u šumarstvu, sa radnim iskustvom od najmanje pet godina na navedenim poslovima i položenim stručnim šumarskim ispitom.
- (7) Nadzor nad prikupljanjem podataka i izradom šumskoprivrednih osnova je obavezan i može ga vršiti pravno lice koje ispunjava uslove iz stava (6) ovog člana ili fizičko lice, diplomirani inženjer šumarstva (VII stepen stručne spreme), odnosno master diplomirani inženjer šumarstva

(Bolonjski sistem studiranja) sa radnim iskustvom od najmanje pet godina na poslovima uređivanja šuma i položenim stručnim šumarskim ispitom.

(8) Šumskoprivrednu osnovu za državne šume i šumsko zemljište donosi Kantonalno šumskoprivredno društvo (u daljem tekstu: korisnik državnih šuma) uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo), koja se izdaje na osnovu prijedloga stručne komisije i mišljenja općine. Šumskoprivredna osnova za državne šume i šumsko zemljište ne može se primjenjivati, prije nego što na nju Ministarstvo da saglasnost.

(9) Šumskoprivrednu osnovu za privatne šume i šumsko zemljište, na osnovu prijedloga stručne komisije, donosi Ministarstvo.

(10) Poslove izrade šumskoprivredne osnove za državne šume i šumsko zemljište finansira korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta i odgovoran je za njenu pravovremenu izradu. Korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta je dužan najmanje 120 dana prije isteka roka važnosti šumskoprivredne osnove, dostaviti dva primjerka novoizrađene osnove Ministarstvu.

(11) Nadzor nad prikupljanjem podataka i izradom šumskoprivrednih osnova vrši Ministarstvo putem Kantonalne uprave.

(12) Sastav, rad i troškove stručne komisije iz stava (8) i (9) ovog člana, određuje Ministar.

(13) Ako postoje objektivni razlozi za odstupanje od šumskoprivredne osnove, naročito zbog prirodnih nepogoda ili bitno promijenjenih privrednih uslova, obavezno je izvršiti njenu reviziju. Reviziju odobrava i na izvršenu reviziju daje saglasnost Ministarstvo i jedan primjerak se dostavlja kantonalnom šumarskom inspektor (u daljem tekstu: šumarski inspektor).

(14) Ministar donosi pravilnik o sadržaju i postupku izrade šumskoprivrednih osnova za državne i privatne šume, kao i reviziji istih.

Član 7.

(Godišnji plan gospodarenja za realizaciju šumskoprivredne osnove)

(1) Šumskoprivredna osnova se realizuje godišnjim planovima koji sadrže prosječno jednu desetinu svih planiranih radova po šumskoprivrednoj osnovi.

(2) Saglasnost na godišnji plan gospodarenja državnim šumama i šumskim zemljištem, koji je korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta dužan dostaviti najkasnije do 30.11. tekuće za narednu godinu, daje Kantonalna uprava za šumarstvo u roku od 30 dana od dana prijema godišnjeg plana gospodarenja, a radovi predviđeni godišnjim planom gospodarenja ne mogu se započeti bez saglasnosti Kantonalne uprave.

(3) Usvojeni godišnji plan gospodarenja korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta je dužan u roku od 15 dana od dana usvajanja dostaviti Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove - šumarskoj inspekciji i općini na čijem području će se izvoditi radovi predviđeni godišnjim planom gospodarenja.

Član 8.

(Projekat za izvođenje radova u šumarstvu)

(1) Projekat za izvođenje radova u šumarstvu se izrađuje za odjel za državne šume i katastarsku parcelu/parcele za privatne šume. Radovi predviđeni projektom za izvođenje su obavezni.

(2) Projekat za izvođenje radova u šumarstvu važi dvije godine i mora sadržavati: radove uzgoja, zaštite i korišćenja šuma po obimu, mjestu i vremenu izvođenja, preglednu kartu, procjenu uticaja radova na okoliš i ekonomsku analizu .

(3) Projekat za izvođenje radova u šumarstvu mogu izrađivati diplomirani inženjeri šumarstva (VII stepen stručne spreme), odnosno masteri diplomirani inženjeri šumarstva (Bolonjski sistem studiranja), sa najmanje dvije godine radnog iskustva u struci. Korisnik državnih šuma, odnosno vlasnik privatne šume, određuje lice za izradu projekta za izvođenje radova u šumarstvu.

(4) Projekat za izvođenje radova u šumarstvu donosi korisnik državnih šuma za državne šume, a za privatne šume Kantonalna uprava za šumarstvo ili pravno lice registrirano za obavljanje poslova u šumarstvu.

- (5) Izuzetno od stava (1) ovog člana, projekat za izvođenje radova u šumarstvu može se izrađivati za više odjela u jednom slivu ako sječa i izrada sanitarnih užitaka ne prelazi više od 100 m³ po jednom odjelu.
- (6) Za privatne šume izrađuju se projekti za šumsko-uzgojne radove kao i za sječú ako je godišnji obim sječa veći od 100 m³ po k.č. ili po vlasniku šume.
- (7) Korisnik državnih šuma i Kantonalna uprava ili pravno lice registrirano za obavljanje poslova u šumarstvu za privatne šume dužni su da vode registar izrađenih i donesenih projekata za izvođenje radova u šumarstvu i da sve izvršene radove po projektu evidentiraju u odgovarajuće evidencije koje će propisati Ministar.

DIO TREĆI-PRIVREĐIVANJE U ŠUMARSTVU

Član 9. (Doznaka stabala za sječú)

- (1) Doznaka stabala za sječú vrši se odabiranjem stabala ili obilježavanjem površina obraslih drvećem. Obilježavanje površina za sječú može se vršiti samo u izdanačkim šumama u svrhu indirektna i direktna konverzija šuma.
- (2) Doznaku stabala za sječú može vršiti diplomirani inženjer šumarstva (VII stepen stručne sprema), odnosno master diplomirani inženjer šumarstva (Bolonjski sistem studiranja), sa najmanje dvije godine radnog iskustva u struci kojeg odredi korisnik državnih šuma za državne šume, a za privatne šume Kantonalna uprava za šumarstvo, odnosno pravno lice registrirano za obavljanje poslova u šumarstvu.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, doznaku stabala u šumama koje su predviđene za direktnu konverziju i sanitarnu sječú, a u privatnim šumama i za snabdijevanje ogrevnim drvetom može vršiti bakalareat šumarstva ili šumarski tehničar sa pet godina radnog iskustva u struci, uz kontrolu diplomiranog inženjera šumarstva (VII stepen stručne sprema), odnosno mastera diplomiranog inženjera šumarstva (Bolonjski sistem studiranja).
- (4) Doznaka i sječa stabala ne može se vršiti u šumama za koje imovinsko-pravni odnosi nisu riješeni, utvrđene granice i na terenu vidno i na propisani način obilježene, izuzev doznake i sječe slučajnih užitaka, koji su zaraženi, napadnuti od potkornjaka i drugih štetočina, prelomi, vvetroizvale i dr. U cilju sprečavanja zaraze (kalamiteta).
- (5) Doznaka stabala za sječú i obim šumsko-uzgojnih radova u privatnim šumama vrši se u skladu sa šumskoprivrednom osnovom, na osnovu rješenja Kantonalne uprave za šumarstvo.
- (6) Doznaka i sječa stabala, odnosno površina za sječú, može se odobriti samo licu koje dostavi dokaz o pravu vlasništva (zemljišnoknjižni izvadak) ili za koje Kantonalna uprava u upravnom postupku provjerom dokumentacije utvrdi da su vlasnici.
- (7) Protiv rješenja iz stava (5) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema istog.
- (8) Stabla u šumi mogu se sjeći tek poslije izvršene doznake, izrade projekta za izvođenje radova u šumarstvu, obavještanja Kantonalne uprave i općine na čijem se području vrši sječa.

Član 10. (Sječa šuma)

- (1) Stabla u šumi mogu se sjeći tek poslije njihovog odabiranja i obilježavanja u skladu sa smjernicama šumskoprivredne osnove.
- (2) Prije sječe u državnim šumama, redovne ili sanitarne, korisnik državnih šuma prijaviti će sječú nadležnom šumarskom inspektor. Prijava će biti poslana najmanje 14 dana i najviše 60 dana prije početka sječe doznačenih stabala i sadržavat će:
- a) broj odjela iz šumskoprivredne osnove, odluku o donošenju projekta i razlog za sječú u slučaju sanitarne ili druge slučajne sječe;
 - b) planirani rok za sječú;

- c) vrstu sječe, količinu i strukturu drvene mase za sječu po vrstama drveća;
 - d) način obnove šume;
 - e) šumsko-uzgojne i zaštitne mjere koje će se sprovesti nakon sječe;
 - f) način izvlačenja šumskih drvnih sortimenta sa skicom postojećih i novih vlaka;
 - g) identifikaciju osobe koja je izvršila doznaku i izradila projekat za izvođenje.
- (3) Šteta koja se nanese zemljištu mora biti popravljena odmah nakon završetka izvlačenja. Ministar će propisati način, oblik i sadržaj obrasca o prijavi sječe.
- (4) Ukoliko postoji opravdan razlog za sumnju da je planirana ili započeta sječa, ili druge radnje u suprotnosti sa šumskoprivrednom osnovom, ovim Zakonom ili propisima koji su doneseni na osnovu ovog Zakona, nadležni šumarski inspektor može zabraniti planiranu sječu dok se ne otklone utvrđene nepravilnosti. U ovakvom slučaju nadležni šumarski inspektor može tražiti mišljenje Kantonalne uprave za šumarstvo.
- (5) Korisnik državnih šuma dužan je prije sječe, o sječi obavijestiti Kantonalnu upravu za šumarstvo i općinu na čijem se području vrši sječa.
- (6) Pravna i fizička lica koja nanesu štetu u državnim i privatnim šumama i na šumskom zemljištu po bilo kom osnovu, dužni su vlasniku državne šume, odnosno vlasniku privatne šume nadoknaditi štetu prema odštetnom cjenovniku koji će propisati Ministar.

Član 11. **(Biološka obnova šuma)**

- (1) Korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta i vlasnik/predstavnik vlasnika privatne šume i šumskog zemljišta dužni su izvršavati poslove biološke obnove šuma minimalno u obimu koji je predviđen šumskoprivrednom osnovom.
- (2) Biološka obnova šuma i šumskog zemljišta u smislu ovog Zakona podrazumjeva pripremu zemljišta za prirodno podmlađivanje, pošumljavanje neobraslog šumskog zemljišta, popunjavanje, njega i čišćenje šumskih kultura, proređivanje sastojina, sanacija požarišta, prevođenje degradiranih sastojina u viši uzgojni oblik, doznaka stabala za sječu, rekonstrukciju i konverziju izdanačkih šuma, makija, šikara i šibljaka, zaštitu šuma, projektovanje, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje šumske infrastrukture.

Član 12. **(Tehnički prijem radova)**

- (1) Tehnički prijem radova izvedenih po projektu za izvođenje radova u šumarstvu vrši Komisija za tehnički prijem radova, koju za državne šume formira korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta, a za privatne šume Kantonalna uprava za šumarstvo ili pravno lice registrirano za obavljanje poslova u šumarstvu.
- (2) Komisija iz stava (1) ovog člana sastoji se od tri člana. U sastav Komisije obavezno ulazi diplomirani inženjer šumarstva (VII stepen stručne spreme), odnosno master diplomirani inženjer šumarstva (Bolonjski sistem studiranja) koji je izradio projekat za izvođenje radova u šumarstvu, diplomirani inženjer šumarstva (VII stepen stručne spreme), odnosno master diplomirani inženjer šumarstva (Bolonjski sistem studiranja), predstavnik Kantonalne uprave za šumarstvo, a treći član može biti diplomirani biolog ili diplomirani inženjer zaštite okoline, kao i diplomirani inženjer šumarstva. Tehnički prijem radova pošumljavanja vrši se poslije dvije godine od završetka njihovog izvođenja.
- (3) Primjerak zapisnika Komisije dostavlja se u roku od osam dana od dana završetka pregleda Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove-šumarskom inspektoratu.

Član 13.
(Izvođenje radova u šumarstvu)

- 1) Radove u šumarstvu mogu izvoditi samo osobe koje su registrovane za obavljanje djelatnosti u šumarstvu i koja posjeduju rješenje Ministarstva.
- (2) Pravna lica koja obavljaju poslove u šumama dužna su obezbijediti mjere zaštite na radu u skladu sa propisima iz oblasti zaštite na radu i protivpožarne zaštite i obavezna su sprovesti adekvatnu obuku zaposlenih.
- (3) Kantonalna uprava za šumarstvo, u saradnji sa obrazovnim ustanovama, organizira obuke iz stava (1) ovog člana za zaposlenike pravnih lica registriranih za obavljanje poslova u šumarstvu, koji nemaju uvjerenje o završenoj šumarskoj obuci, kao i za vlasnike privatnih šuma, o čemu je dužna pribaviti uvjerenje ustanove koja je izvršila obuku.
- (4) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi koje moraju ispunjavati izvođači radova u šumarstvu iz stava 1 ovog člana.

Član 14.
(Zabrana čistih sječa i drugih oblika pustošenja šuma)

- (1) Nisu dozvoljene čiste sječe i drugi oblici pustošenja šuma izuzev pripreme šumsko uzgojnih mjera s ciljem unaprijeđenja šumskih sastojina u obimu koji je planiran šumskoprivrednom osnovom, iz sanitarnih razloga ili provođenja preventivnih zaštitnih mjera.
- (2) Sve površine nastale čistom sječom i paljike moraju biti pošumljene u roku od dvije godine nakon sječe ili šumskog požara, prirodnom obnovom ili putem pošumljavanja.

DIO ČETVRTI-ZAŠTITA OD BIOTIČKIH I NEBIOTIČKIH AGENSA

Član 15.
(Preventivne mjere zaštite šuma)

- (1) Preventivne mjere zaštite od biotičkih i nebiotičkih agensa, koji bi mogli ugroziti stabilnost šuma i njihove funkcije, zasnivaju se na gospodarenju šumama, koje uvažava prirodne procese, kao i na održavanju i odgovarajućem unaprijeđenju biodiverziteta u šumi.
- (2) Korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta i vlasnici privatnih šuma i šumskog zemljišta dužni su da provode ili obezbjeđuju provođenje šumskog reda, sanitarne sječe i druge preventivne mjere prije nego što bi se šume mogle ugroziti prekomjernim razmnožavanjem insekata, širenjem uzročnika biljnih bolesti ili drugih štetnih organizama.
- (3) Kantonalna uprava za šumarstvo prikuplja podatke u vezi sa zaštitom šuma, koje korisnik državnih šuma dostavlja u roku koji odredi Kantonalna uprava, obezbjeđuje informacije o pojavi biljnih bolesti i štetočina; savjetuje o pitanjima koja se tiču integralne zaštite šuma.
- (4) Ministar naređuje dodatne mjere za zaštitu šume ukoliko Kantonalna uprava ustanovi da je biološka ravnoteža poremećena ili ukoliko postoji opasnost od drugog velikog oštećenja šume.

Član 16.
(Obnova šuma nakon nepogode)

- (1) U slučaju nepogode u šumi uzrokovane bilo kojim biotičkim ili nebiotičkim agensom korisnik državnih šuma za državne šume, a Kantonalna uprava za privatne šume, dužni su da pripreme plan za obnovu oštećenih i uništenih šuma i šumskog zemljišta, koji sadrži opis nepogode, stepen oštećenja šume, mjere koje se trebaju provesti i troškove sanacije i obnove.
- (2) Ako troškovi iz stava (1) ovog člana prelaze finansijske mogućnosti korisnika državnih šuma, odnosno vlasnika privatnih šuma, Vlada Kantona će obezbijediti nedostajuća sredstva u cilju primjene plana.

DIO PETI-PROMET DRVETA I NEDRVNIH ŠUMSKIH PROIZVODA

Član 17.

(Promet drveta i nedrvnih šumskih proizvoda)

- (1) Zabranjeno je drvo, dijelove stabala i grane posječene u šumi i izvan šume (na poljoprivrednom zemljištu, međama, pojedinačna stabla i sl.), pomjerati od panja dok se ne obilježi šumskim čekićem (žigoše), obrojči, premjeri i stavljati u promet dok se ne izda otpremni iskaz.
- (2) Žigosanje, obrojčavanje, premjeravanje i izdavanje otpremnog iskaza za drvo koje potiče iz državne šume vrši korisnik državnih šuma, a za drvo iz privatnih šuma i sa drugih površina Kantonalna uprava ili pravno lice registrirano za obavljanje poslova u šumarstvu.
- (3) Zabranjeno je nedrvne šumske proizvode stavljati u promet bez odobrenja korisnika državnih šuma ili vlasnika šume.
- (4) Pod prometom drveta i nedrvnih šumskih proizvoda, u smislu ovog Zakona, podrazumjeva se pomjeranje od panja, prevoz šumskim putevima i saobraćajnicama, kupovina, prodaja, poklon, skladištenje, kao i primanje drveta u pilane u kojima se vrši rezanje drveta.
- (5) Ne može se dozvoliti ili izvršiti sječa šume na uzurpiranom zemljištu na kome imovinsko-pravni odnosi nisu riješeni ili izvršiti sječa bez prethodne doznake i drvo stavi u promet prije žigosanja, obrojčavanja i snabdijevanja drveta sa otpremnim iskazom ili stavi u promet nedrvne šumske proizvode u suprotnosti sa odredbama ovog člana.
- (6) Privremeno oduzimanje drveta i nedrvnih šumskih proizvoda koji su stavljani u promet u suprotnosti sa odredbama ovog člana vrše čuvari šuma, terenska stručna lica ispred korisnika šuma, pripadnici policije i kantonalni šumarski inspektori, a privremeno oduzimanje sredstava kojima je izvršena nezakonita radnja pripadnici policije, u skladu sa važećim propisima koji se odnose na krivičnu, odnosno prekršajnu odgovornost. Privremeno oduzete šumske proizvode, na mjestu privremenog oduzimanja, preuzima Kantonalna uprava za šumarstvo i skladišti ih na mjestu koje sama odredi. U slučaju da postoji mogućnost da se u toku pohranjivanja šumskim proizvodima ili sredstvima umanjuje vrijednost ili da njihovo pohranjivanje iziskuje nesrazmjerne troškove, privremeno oduzeta roba će se prodati licitacijom, a finansijska sredstva deponovati na prijelazni račun Budžeta Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Budžet kantona).
- (7) Lica iz stava (6) ovog člana imaju pravo legitimisati sva lica koja se kreću na području šume koju čuvaju, odnosno nad kojom vrše nadzor, kao i lica koja prometuju šumskim proizvodima.
- (8) U periodu vegetacije, od 1. aprila do 1. novembra, drvo četinara i brijesta ne može se sa korom stavljati u promet i uskladištavati, izuzev ako period od sječe do otpreme traje kraće od ciklusa razvoja insekta, a najduže do 21 dan.
- (9) Način žigosanja, obrojčavanja, premjeravanja, sadržaj i način izdavanja otpremnog iskaza za drvo popisat će Ministar.

DIO ŠESTI-ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE S POSEBNIM REŽIMOM GOSPODARENJA

Član 18.

(Proglašenje zaštitnih šuma i šuma s posebnom namjenom)

- (1) Da bi se obezbijedila zaštita ili specijalni režim gospodarenja, određene šume i šumsko zemljište, mogu biti proglašene zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom. Procjena šumskih funkcija u ovim šumama utvrđuje se stručnim šumarskim elaboratom sa podacima o stanju šuma i principima i metodama gospodarenja šumama u cilju očuvanja šuma i ostvarivanja namjene proglašenja područja, izvršioca propisanog režima kao i pravnog lica koje je odgovorno za obezbjeđenje sredstava za pokriće troškova u vezi sa posebnim režimom gospodarenja.

(2) Stručni šumarski elaborat iz stava (1) može izraditi pravno lice iz člana 4. stav (6) ovog Zakona.

(3) Korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta, odnosno vlasnici privatnih šuma i šumskog zemljišta, imaju pravo na naknadu za ograničeno korištenje ili povećane troškove zaštite. Naknadu snosi pravno lice na čiji je zahtjev proglašenje izvršeno. Visina naknade se utvrđuje sporazumno, a ako se sporazum ne postigne naknada se utvrđuje kod nadležnog suda.

(4) Ministarstvo na osnovu podataka koje mu dostavlja Kantonalna uprava za šumarstvo, vodi evidenciju zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom.

Član 19. (Zaštitne šume)

(1) Zaštitne šume služe za zaštitu zemljišta na strmim terenima i zemljišta podložnih erozijama, bujicama, klizištima, zaštitu naselja, privrednih i drugih objekata, izvorišta, vodotoka i akumulacija i šume koje su podignute kao zaštitni pojasevi.

(2) Vlada Kantona proglašava šume i šumsko zemljište zaštitnim šumama na prijedlog Ministarstva, sačinjen uz prethodno pribavljeno mišljenje Kantonalne uprave za šumarstvo i općine na čijem se području nalaze šume i šumsko zemljište koje treba proglasiti zaštitnim šumama.

(3) Primjerak akta o proglašenju zaštitnih šuma, dostavlja se Ministarstvu, nadležnoj instituciji za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa, Kantonalnoj upravi i općini na čijem se području nalaze šume i šumsko zemljište koje je proglašeno zaštitnim šumama.

Član 20. (Šume s posebnom namjenom)

(1) Šume ili njeni dijelovi koje imaju poseban kulturni, historijski, ekološki i prirodni značaj, uključujući i šume namijenjene za izletišta, odmor, opće obrazovanje, rekreaciju, turizam, klimatska i druga lječilišta, proglašavaju se šumama sa posebnom namjenom u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti prirode ili drugim propisom koji također propisuje poseban režim gospodarenja za šume.

(2) Šume s posebnom namjenom su i šume od posebnog značaja za odbranu i potrebe Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, kao i šume ili njeni dijelovi registrirani kao sjemenske sastojine i sjemenski objekti, u skladu sa odredbama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja.

(3) Zahtjev sa elaboratom za proglašenje šuma sa posebnom namjenom koji podnosi zainteresirano pravno lice obavezno sadrži: cilj i razloge za proglašenje; popis katastarskih parcela kao i naziv šumskoprivredne jedinice; broj odjela i oznaku odsjeka; kartu najmanje razmjere 1:10.000 sa ucrtanim parcelama; stručni šumarski elaborat iz člana 16. ovog Zakona; procjenu okolišnog uticaja; predložena ograničenja u gospodarenju; predložene naknade sa izvorom finansiranja; saglasnost općine i odgovarajuće administrativne mjere uključujući javne obavijesti i rasprave.

(4) Primjerak akta o proglašenju šuma s posebnom namjenom dostavlja se Ministarstvu, Ministarstvu prostornog uređenja i zaštite okolice, nadležnoj instituciji za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa, Kantonalnoj upravi i i općini na čijem se području nalazi šuma i šumsko zemljište koje je proglašeno šumom s posebnom namjenom.

Član 21. (Šume na kršu)

Šume na kršu bitno smanjene produktivnosti i šumska zemljišta na kršu, zbog svojih specifičnosti (posebnosti) klasifikuju se kao područja sa posebnim režimom gospodarenja, te

uživaju podršku Kantona i općina i klasifikuju se kao područja velike opasnosti od šumskih požara.

DIO SEDMI-ZAŠTITA ŠUMA I ŠUMSKOG ZEMLJIŠTA OD ŠTETA

Član 22.

(Zabrana loženja vatre u šumi i zaštita šuma od požara)

- (1) U šumama i na šumskom zemljištu kao i na drugom zemljištu na udaljenosti manjoj od 150 m od šume nije dozvoljeno loženje otvorene vatre.
- (2) Zabranjena je izgradnja i rad fabrika i drugih objekata koji rade sa otvorenim plamenom na udaljenosti manjoj od 250 metara od granice šume.
- (3) Korisnik državnih šuma u saradnji sa Ministarstvom, Kantonalnom upravom za šumarstvo i organom nadležnim za poslove civilne zaštite Kantona, izrađuje i provodi planove za zaštitu šuma od požara i redovno izvještava Vladu Kantona.
- (4) Vlasnici privatnih šuma i šumskog zemljišta dužni su da preventivno djeluju, suzbijaju i učestvuju u gašenju požara.

Član 23.

(Upotreba hemijskih sredstava u šumi)

- (1) Nije dozvoljena upotreba hemijskih sredstava, odlaganje otpada, smeća ili zagađujućih tvari u šumi i na šumskom zemljištu.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, uz dozvolu Ministarstva, certificirana hemijska sredstva, pod uslovom da ne ugrožavaju biološku ravnotežu, mogu biti korištena u šumskim rasadnicima i u šumama za zaštitu biljaka od divljači i od korova u cilju smanjenja prekomjerne populacije insekata čiji broj ne može biti smanjen ni na koji drugi način, te za gašenje šumskih požara.

Član 24.

(Pašarenje)

- (1) Paša, žirenje, brst, kresanje grana i lisnika (u daljnjem tekstu: pašarenje) u šumama nije dozvoljeno bez pisanog odobrenja korisnika državnih šuma ili vlasnika privatnih šuma, na površinama koje su određene šumskoprivrednom osnovom.
- (2) Korisnik državnih šuma obavezan je na početku godine dostaviti Kantonalnoj upravi za šumarstvo spisak odjela u kojima je dozvoljeno pašarenje.

Član 25.

(Praćenje zdravstvenog stanja šuma)

Kantonalna uprava za šumarstvo i korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta dužni su da prate zdravstveno stanje šuma i obim šteta u šumama, poduzimaju adekvatne preventivne mjere za sprečavanje pojava koje mogu prouzrokovati štete na šumi, te o tome izvještavaju Ministarstvo.

DIO OSMI-NEDRVNI ŠUMSKI PROIZVODI I ZAŠTITA UGROŽENIH VRSTA

Član 26. (Iskorištavanje nedravnih šumskih proizvoda)

(1) Korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta i vlasnici privatnih šuma i šumskog zemljišta mogu uzgajati i iskorištavati nedrvne šumske proizvode ili odobriti drugim pravnim i fizičkim licima njihovo iskorištavanje u obimu i na mjestima koja su određena u šumskoprivrednoj osnovi.

(2) Korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta može za vlastite potrebe koristiti mineralne sirovine na površinskim kopovima - pozajmištima predviđenim šumskoprivrednom osnovom u svrhu izgradnje i održavanja šumske transportne infrastrukture.

Član 27. (Zaštita ugroženih vrsta)

Nije dozvoljena sječa, iskorjenjivanje ili bilo kakvo oštećivanje stabala pančičeve omorike (*Picea omorika* (Pančić) Purk.), tise (*Taxus baccata* L.), mečje lijeske (*Corylus colurna* L.), planinskog javora (*Acer heldreichii* Orph.), planinskog bora (*Pinus mugo* Tuna), zelene johe (*Alnus viridis* (Chaix) Lam. & DC.), munike (*Pinus heldreichii* Christ.) i zanovijeti (*Fetteria ramentacea* (Sieber) Presl), osim ako je potrebno provesti uzgojne i sanitarne sječe.

DIO DEVETI-SAOBRAĆAJ U ŠUMAMA

Član 28. (Gradnja šumske infrastrukture)

(1) Planiranje i izgradnja šumskih puteva mora se prilagoditi prirodnom okolišu te uvažavati potrebe općine, kao i protupožarne, turističke i rekreativne potrebe.

(2) Transportna šumska infrastruktura mora biti izgrađena, održavana i korištena na način da isključuje narušavanje ostalih funkcija šuma i šumskih zemljišta.

(3) Izgradnja i rekonstrukcija šumskih puteva izvodi se na osnovu projektne dokumentacije i pribavljenih akata od organa nadležnog za poslove građenja.

Član 29. (Kretanje motornih vozila u šumi)

(1) Nije dozvoljeno kretanje motornih vozila u šumama i na šumskim putevima osim u svrhu gospodarenja šumama i nadzora, spašavanja, policijskih istraga, vojnih manevara, mjera za zaštitu od prirodnih katastrofa, turizma, te pristupa vlasnika, korisnika i pojedinaca zemljištu za koje su odgovorni, kao i lokalnog stanovništva.

(2) Korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta i vlasnici privatnih šuma i šumskog zemljišta mogu dozvoliti kretanje šumskim putem trećem licu. Za organizovanje biciklističkih i moto trka šumskim putem potrebno je pribaviti dozvolu Ministarstva koja može uključivati određenu naknadu.

Član 30.
(Pristup šumama)

Sva lica imaju pravo kretanja kroz šumu ili šumskim zemljištem na vlastitu odgovornost, ako nije drugačije određeno ovim Zakonom ili šumskoprivrednom osnovom. Korisnik državne šume, odnosno vlasnici privatnih šuma nisu obvezni poduzimati posebne mjere opreza, niti će se smatrati odgovornim za bilo kakve štete ili ozljede koje pretrpe takva lica.

DIO DESETI-UPRAVLJANJE ŠUMAMA

Član 31.
(Upravljanje šumama)

- (1) Šume i šumsko zemljište su u državnom vlasništvu (u daljnjem tekstu: državne šume) i u privatnom vlasništvu (u daljnjem tekstu: privatne šume).
- (2) Državnim šumama i šumskim zemljištem upravlja Vlada Kantona putem Ministarstva i Kantonalne uprave za šumarstvo, pod uslovima utvrđenim ovim Zakonom.
- (3) Pravo vlasništva nad državnim šumama i šumskim zemljištem ne može se steći njihovim korištenjem ili zauzimanjem bez obzira na period trajanja istog, odnosno dosjelošću.

Član 32.
(Zabrana zauzimanja šuma i šumskog zemljišta)

- (1) Vlada Kantona, Ministarstvo i Kantonalna uprava za šumarstvo provode prava i obaveze iz oblasti šumarstva na području Kantona u skladu sa odredbama ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona.
- (2) Zabranjeno je svako neovlašteno upuštanje, kao i zauzimanje državne šume i šumskog zemljišta. Neovlašteno zauzetu državnu šumu i šumsko zemljište bespravni korisnik dužan je napustiti odmah po prijemu rješenja šumarskog inspektora ili naloga čuvara šuma, a u slučaju nepostupanja pokreće se postupak po Zakonu o uzurpacijama.

Član 33.
(Promet šuma)

- (1) Zabranjen je promet državnih šuma i šumskog zemljišta izuzev u svrhu arondacije i komasacije, kao i putem zamjene uz prethodno pribavljenu saglasnost Federalnog ministarstva koja se temelji na mišljenju Federalne uprave i Kantonalne uprave.
- (2) Državne šume i šumsko zemljište ne mogu biti predmetom privatizacije.
- (3) Granice državnih šuma i šumskog zemljišta moraju na terenu biti obilježene vidnim i trajnim znakovima.
- (4) Poslove obilježavanja, održavanja i obnove granica državnih šuma i šumskog zemljišta i graničnih znakova vrši korisnik državnih šuma.
- (5) Ministar će donijeti propis koji se tiče procedura za zamjenu šume.

Član 34.
(Privatne šume)

- 1) Privatne šume, u smislu ovog Zakona, su sve šume i šumsko zemljište za koje je fizičko ili pravno lice izvodom iz zemljišnih knjiga dokaže vlasništvo.
- (2) Privatnim šumama i šumskim zemljištem upravljaju i gospodare njihovi vlasnici u skladu sa ovim Zakonom, podzakonskim aktima i odredbama šumsko-gospodarske osnove.
- (3) Vlasnik privatne šume i šumskog zemljišta dužan je da čuva svoju šumu od bespravnog zauzimanja i korištenja, od krađe šume i šumskih proizvoda, sprečava bespravnu izgradnju u privatnoj šumi i na šumskom zemljištu.

- (4) Vlasnik privatne šume i šumskog zemljišta ugovorom, uz naknadu, prenosi obavljanje stručnih poslova kako je definisano ovim zakonom, Kantonalnoj upravi za šumarstvu ili pravnom licu za obavljanje poslova u šumarstvu.
- (5) Pod stručnim poslovima iz stava (2) ovog člana podrazumjevaju se doznaka, izrada izvedbenog projekta, primanje i premjeravanje drvene mase, izdavanje otpremnog iskaza, planiranje šumsko-uzgojnih radova, stručni nadzor, stručni savjetodavni poslovi i vođenje evidencija.
- (6) Naknada iz stava (3) ovog člana iznosi najviše 10 % od cijene na panju posječenih šumskih drvnih sortimenata po cjenovniku šumskih proizvoda koji donosi privredno društvo uz prethodnu saglasnost Ministarstva.
- (7) Kada vlasnik privatne šume i šumskog zemljišta ugovorom prenese obavljanje stručnih poslova Kantonalnoj upravi za šumarstvo, naknada se uplaćuje na namjenski račun Bužeta Kantona.
- (8) Kantonalna uprava za šumarstvo ili pravno lice za obavljanje stručnih poslova u šumarstvu dužni su voditi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim kantonalnim šumsko razvojnim planom, šumsko privrednom osnovom i projektom za izvođenje. Podaci predviđeni evidencijama moraju se evidentirati za proteklu godinu najkasnije do 28. februara tekuće godine.
- (9) Za privatne šume projekat za izvođenje izrađuje se u skladu sa odredbama člana 6. ovog Zakona i donosi ga Kantonalna uprava za šumarstvo ili pravno lice za obavljanje stručnih poslova u šumarstvu na koje su preneseni stručni poslovi.
- (10) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način i oblik vođenja registra evidencija iz stava (8) ovog člana.

DIO JEDANAESTI-EKONOMSKE FUNKCIJE ŠUME

Član 35.

(Prenošenje poslova gospodarenja državnim šumama)

- (1) Na području Kantona posluje Kantonalno šumskoprivredno društvo (korisnik državnih šuma).
- (2) Ministarstvo ugovorom prenosi poslove gospodarenja državnim šumama i šumskim zemljištem korisniku državnih šuma i šumskog zemljišta, a posebno: izradu šumskoprivrednih osnova, izradu privremenih godišnjih planova gospodarenja, izradu godišnjih planova gospodarenja, izradu projekata za izvođenje radova u šumarstvu i njihovu realizaciju, projektovanje, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje šumske infrastrukture, prometa šumskih drvnih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda, izvršavanje programa i planova biološke obnove šuma, provođenje mjera zaštite šuma, proizvodnje i prometa šumskog sjemena, šumskog i ukrasnog sadnog materijala, izvršavanje planova korištenja nedrvnih šumskih proizvoda, realizaciju planova razvoja šumarstva i mjera racionalizacije u šumarstvu, ostale poslove, zadatke i odgovornosti u skladu sa ugovorom.
- (3) Korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta obavezan je šumske drvne sortimente prodavati po tržišnim uslovima i cijenama.
- (4) Korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta ne može prenositi na treća lica prava koja proističu po osnovu vlasništva.

Član 36.

(Vođenje evidencija o izvršenim radovima)

Korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta, za državne šume i šumsko zemljište, Kantonalna uprava za šumarstvo ili pravno lice registrirano za obavljanje poslova u šumarstvu, za privatne šume i šumsko zemljište, dužni su voditi evidenciju o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim šumsko razvojnim planom, šumskoprivrednom osnovom, privremenim godišnjim planom gospodarenja, godišnjim planom gospodarenja i projektom za izvođenje radova u

šumarstvu. Podaci se evidentiraju za proteklu godinu i dostavljaju Kantonalnoj upravi najkasnije do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu.

Član 37.
(Naknada za korištenje državnih šuma)

Korisnik državnih šuma dužan je plaćati naknadu u visini od 7% ostvarenog prihoda od drveta računajući cijenu drveta na panju i prihoda ostvarenog od nedravnih šumskih proizvoda, u skladu sa odredbama člana 50 ovog Zakona.

Član 38.
(Dostava katastra šuma)

Kantonalna uprava za šumarstvo dužna je Federalnoj upravi za šumarstvo i Kantonalnom Ministarstvu dostaviti katastar državnih i privatnih šuma i šumskog zemljišta najdalje do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, sa evidentiranim svim promjenama u toku godine.

Član 39.
(Korištenje parcela trećih lica)

Korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta, odnosno vlasnik privatne šume, dužan je da uz naknadu dozvoliti privremeni prijevoz (prinudni put) ili smještaj šumskih proizvoda sa susjednih parcela na šumi i šumskom zemljištu, ako to nije moguće izvršiti na drugi način ili ako bi drugi način bio nesrazmjerno skuplji.

Član 40.
(Stručni šumarski ispit)

(1) Za obavljanje stručnih poslova u šumarstvu polaže se stručni šumarski ispit i mogu ga polagati diplomirani inženjeri šumarstva (VII stepen stručne spreme), odnosno masteri diplomirani inženjeri šumarstva (Bolonjski sistem studiranja), sa najmanje dvije godine radnog iskustva u struci nakon sticanja zvanja diplomiranog inženjera šumarstva (VII stepen stručne spreme), odnosno mastera diplomiranog inženjera šumarstva (Bolonjski sistem studiranja), pred nadležnim federalnim organom.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, polaganja stručnog šumarskog ispita oslobođeni su diplomirani inženjeri šumarstva (VII stepen stručne spreme) sa više od deset godina radnog iskustva u struci nakon sticanja zvanja diplomiranog inženjera šumarstva, specijalisti, magistri i doktori šumarskih nauka.

DIO DVANAESTI-PROMJENA NAMJENE ŠUMSKOG ZEMLJIŠTA I GRADNJA U
ŠUMI

Član 41.
(Izdvajanje šuma iz šumskoprivrednog područja)

(1) Vlada Kantona, na prijedlog Ministarstva, a na zahtjev Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i policijskih struktura, može pojedine dijelove državnih šuma i šumskog zemljišta izdvojiti iz šumskoprivrednog područja.

(2) Vlada Kantona može, na zahtjev općine uz elaborat i prethodno pribavljeno mišljenje Kantonalne uprave za šumarstvo, na prijedlog Ministarstva, dijelove državnih šumskih zemljišta nepodesnih za pošumljavanje, izdvojiti iz šumskoprivrednog područja i prenijeti općini na korištenje u druge svrhe koje daju veću trajnu korist.

(3) Podnosilac zahtjeva iz stava (1) i (2) ovog člana mora platiti naknadu u visini koja se određuje u skladu sa odredbama Zakona o eksproprijaciji. Naplaćena sredstva su namjenski prihod Budžeta Kantona.

Član 42. **(Krčenje šuma)**

(1) Zabranjeno je krčenje šuma izuzev ako se radi o izgradnji objekata planiranih važećim planom prostornog uređenja u slučajevima kada se time postižu veće trajne koristi i ako neće biti štetnih posljedica za okoliš.

(2) Dozvolu za krčenje šuma izdaje Ministarstvo.

(3) Prije izdavanja dozvole za krčenje šume iz stava (2) ovog člana, potrebno je pribaviti mišljenje Kantonalnog pravobranilaštva.

(4) Zahtjev za krčenje šuma može podnijeti vlasnik privatne šume, koncesionar i drugo ovlašteno lice, u skladu sa odredbama ovog Zakona i podnosi se Ministarstvu, uz slijedeću dokumentaciju: izvadak iz važećeg plana prostornog uređenja, izvadak iz zemljišnih knjiga i kopiju katastarskog plana, koncesioni ugovor ako se radi o koncesiji, okolinsku dozvolu u skladu sa propisima o zaštiti okoliša, saglasnost organa nadležnog za zaštitu historijskog i prirodnog naslijeđa, akt organa nadležnog za vodoprivredu i mišljenje Kantonalne uprave za šumarstvo i mišljenje općine.

(5) Dozvola za krčenje šuma važi dvije godine od dana izdavanja.

(6) Ako se u roku od dvije godine od dana izdavanja dozvole iskrčeno zemljište ne privede namjeni radi koje je krčenje izvršeno, korisnik iskrčenog zemljišta dužan je izvršiti njegovo pošumljavanje.

(7) Podnosilac zahtjeva za krčenje šuma obavezan je prije započinjanja radova uplatiti naknadu čija vrijednost se određuje u visini troškova podizanja i održavanja novih šuma na površini koja ne može biti manja od površine za koju je data dozvola za krčenje šuma i tržišnoj vrijednosti drveta koja se dobije sječom. Naknada se uplaćuje kao namjenski prihod Budžeta Kantona i ista se može koristiti samo u svrhu podizanja novih šuma i kupovinu šuma u skladu sa odredbama ovog Zakona. Kontrolu uplate naknade vrši Kantonalna uprava i Kantonalna uprava za inspekcijske poslove.

Član 43. **(Gradnja u šumi)**

(1) U šumi i na šumskom zemljištu može se graditi samo šumska infrastruktura, objekti potrebni za gospodarenje šumama, u skladu sa važećom šumskoprivrednom osnovom i lovno uzgojni i lovno tehnički objekti, u skladu sa važećom lovnoprivrednom osnovom.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, u šumi i na šumskom zemljištu mogu se graditi objekti predviđeni važećim planom prostornog uređenja.

(3) Općina ili investitor je obavezan prije otpočinjanja radova na izgradnji objekata predviđenih planom prostornog uređenja pribaviti dozvolu za krčenje šuma iz člana 42. ovog Zakona, osim za objekte iz stava (1) ovog člana.

(4) Imovinskopravni odnosi za objekte iz stava (2) ovog člana, rješavaju se u skladu sa odredbama Zakona o eksproprijaciji, osim za objekte komunalne i prometne infrastrukture čiji je investitor općina koja je oslobođena plaćanja naknade za eksproprijaciju.

Član 44. **(Davanje državnih šuma u zakup)**

(1) Zabranjeno je davanje u zakup državnih šuma i šumskog zemljišta.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, Ministarstvo može pojedine državne šume i šumsko zemljište ugovorom davati u zakup, radi postavljanja privremenih objekata čija je gradnja

predviđena ugovorom o koncesiji, za potrebe GSM baznih stanica, uzgoja divljači i podizanja višegodišnjih nasada, ukoliko se time ne narušavaju funkcije šume.

(3) Prije sklapanja ugovora iz stava (2) ovog člana, potrebno je pribaviti mišljenje Kantonalnog pravobranilaštva.

(4) Naknada koja se ostvaruje po osnovu ugovora iz stava (2) ovog člana, uplaćuje se u korist Budžeta Kantona.

(5) Ukoliko se državnim šumama mijenja namjena, podnosilac zahtjeva za zakup obavezan je uplatiti naknadu za krčenje šuma iz člana 42. stav 6. ovog Zakona bez provođenja procedure za krčenje šuma.

(6) Vlada Kantona, na prijedlog Ministarstva, donosi pravilnik o uslovima i načinu davanja državnih šuma u zakup i uspostavi prava služnosti.

Član 45. **(Uspostava prava služnosti)**

(1) U državnim šumama i šumskom zemljištu se može uspostaviti pravo služnosti u svrhu izgradnje vodovoda, kanalizacije, plinovoda, električnih vodova, kao i za druge namjene, ako je proglašen javni interes u skladu sa odredbama Zakona o eksproprijaciji.

(2) Ugovor kojim se uspostavlja pravo služnosti zaključuje se između korisnika služnosti i Ministarstva.

(3) Prije sklapanja ugovora iz stava (2) ovog člana, potrebno je pribaviti mišljenje Kantonalnog pravobranilaštva.

(4) Naknada koja se ostvaruje po osnovu prava služnosti uplaćuje se u korist Budžeta Kantona.

(5) Korisnik služnosti obavezan je uplatiti naknadu iz člana 42. stav 6. ovog Zakona, bez provođenja procedure za krčenje šume.

DIO TRINAESTI-ŠUMARSKE INSTITUCIJE

Član 46. **(Kantonalna uprava za šumarstvo)**

(1) Kantonalna uprava za šumarstvo je uprava u sastavu Ministarstva.

(2) Sjedište Kantonalne uprave je u Zenici.

Član 47. **(Poslovi Kantonalne uprave za šumarstvo)**

(1) Kantonalna uprava obavlja upravne, stručne i druge poslove:

- a) obezbjeđuje neposrednu zaštitu državnih šuma i šumskog zemljišta putem čuvarske službe;
- b) prikuplja podatke i vodi bazu podataka o stanju i razvoju svih šuma i vodi katastar šuma i šumskog zemljišta na području Kantona i dostavlja ih Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalnoj upravi za šumarstvo i Kantonalnom ministarstvu;
- c) priprema kantonalni šumsko-razvojni plan i podnosi ga Ministarstvu;
- d) izrađuje elaborat za formiranje šumskoprivrednih područja;
- e) vrši nadzor nad prikupljanjem podataka i izradom šumskoprivrednih osnova za privatne šume i nadzor nad prikupljanjem podataka za izradu šumskoprivrednih osnova za državne šume;
- f) prati realizaciju šumskoprivrednih osnova putem godišnjih planova gospodarenja šumama;
- g) vodi evidenciju objekata za proizvodnju i doradu šumskog sjemena i proizvođača šumskog i ukrasnog drveća i grmlja;

- h) obavlja poslove dijagnostno prognozne službe i prati stanje i stepen oštećenosti šuma i o tome obavještava Ministarstvo;
 - i) prati izvršenje svih ugovornih obaveza koji se odnose na državne šume;
 - j) prati realizaciju programa zaštite šuma;
 - k) usaglašava šumskoprivredne osnove sa prostornim planovima, planom upravljanja vodama, lovno privrednim osnovama, evidencijama koje se vode u Zavodu za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeđa i planovima upravljanja mineralnim sirovinama;
 - l) prati i analizira ekonomsko stanje u oblasti šumarstva na području Kantona i podatke dostavlja Ministarstvu;
 - m) priprema i izrađuje programe iz oblasti šumarstva, koji se finansiraju ili sufinansiraju iz namjenskih sredstava Budžeta Kantona;
 - n) priprema i daje mišljenje za proglašenje zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom na način propisan ovim Zakonom;
 - o) organizuje savjetovanja i pruža stručnu pomoć korisniku državnih šuma i vlasnicima privatnih šuma;
 - p) izrađuje planove za izgradnju i održavanje šumskih putnih komunikacija koji se finansiraju iz Budžeta Kantona, uz saglasnost Ministarstva;
 - q) upoznaje javnost sa stanjem šuma i izdaje odgovarajuće stručno-popularne publikacije o stanju šuma i njihovom značaju;
 - r) izrađuje godišnji plan rada, finansijski plan i godišnji izvještaj i iste dostavlja Ministarstvu;
 - s) obavlja i druge poslove i zadatke koji proizlaze iz ovog Zakona, Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Zeničko-dobojskog kantona, kao i po zahtjevu Ministarstva.
- (2) Kantonalna uprava dostavlja Ministarstvu sve tražene podatke u cilju sagledavanja stanja šumarstva na području Kantona.

Član 48. **(Čuvanje šuma)**

- (1) Čuvarska služba formira se unutar Kantonalne uprave.
- (2) Čuvari šuma mogu biti lica koja su završila srednju šumarsku školu III ili IV stepena, koja ispunjavaju uslove za nošenje oružja i druge uslove za obavljanje javne službe.
- (3) Čuvari šuma su ovlaštene službene osobe i imaju ovlaštenja u skladu sa ovim Zakonom.
- (4) Čuvari šuma službu obavljaju u uniformi, moraju biti naoružani i moraju posjedovati dokument - legitimaciju čuvara šuma čiji oblik i sadržaj propisuje Ministar, a kojom potvrđuju status čuvara šuma. Legitimaciju imaju i druga stručna lica koja imaju ovlaštenje za poslove zaštite šuma.
- (5) Dužnosti čuvara šuma su da:
 - a) čuva šumu i šumsko zemljište od šumskih požara na način kako je utvrđeno ovim Zakonom i planovima zaštite šuma od požara;
 - b) čuva šumu i šumsko zemljište od bespravnog zauzimanja i korištenja, od bespravnih sječa, sprečava bespravnu izgradnju u šumi i na šumskim zemljištima;
 - c) evidentira bespravno posječena stabla u propisane obrasce i obilježava ih;
 - d) prati pojave i kretanje biljnih bolesti i štetočina i štete nanosene šumi od divljači;
 - e) prati stanje divljači;
 - f) prati održavanje šumskog reda;
 - g) sprečava nezakonito pokretanje drveta iz šume, ubiranje i sakupljanje nedrvnih proizvoda i stavljanje istih u promet;
 - h) zaustavlja prijevozna sredstva i pregleda prateću dokumentaciju za prijevoz šumskih sortimenata;
 - i) pregleda porijeklo drveta na pilanama i na svim drugim mjestima gdje se drvo drži;
 - j) pregleda transport na šumskim putevima;
 - k) sprečava odlaganje smeća i drugog otpada u šumu i uništavanje graničnih znakova;

- l) sačinjava zapisnik o protivpravnoj radnji i putem Kantonalne uprave za šumarstvo podnosi prijavu;
 - m) legitimira sva lica zatečena u vršenju prekršajnih radnji po ovom Zakonu i krivičnih djela koja se odnose na šume ili za koja postoji osnovana sumnja da su izvršila takva djela;
 - n) obavještava putem Kantonalne uprave za šumarstvo, policijsku stanicu i Kantonalnu upravu za inspeksijske poslove o svim zapaženim nepravilnostima.
- (6) Čuvar šuma obavezan je, u skladu sa svojim dužnostima iz stava (5) ovog člana, za sve bespravne aktivnosti, bez odlaganja sačiniti zapisnik, na osnovu kojeg Kantonalna uprava pokreće postupak kod nadležnog organa.
- (7) Na zahtjev čuvara šuma, svako lice je dužno pokazati lične isprave kojim se utvrđuju njegov identitet i dokumentaciju za drvo i ostale šumske proizvode u prijevozu ili koji su uskladišteni.

DIO ČETRNAESTI-FINANSIRANJE

Član 49.

(Izvori namjenskih sredstava)

- (1) Radi ostvarivanja općeg interesa i dugoročnih ciljeva održivog gospodarenja šumama i šumskim zemljištem utvrđenih šumskoprivrednim osnovama, prikupljaju se finansijska sredstva za zaštitu i unaprijeđenje stanja postojećih i podizanja novih šuma i ruralni razvoj.
- (2) Sredstva iz stava (1) ovog člana, obezbjeđuju se iz naknada:
- a) za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama iz člana 34. stav (2) ovog Zakona;
 - b) za korištenje državnih šuma i šumskog zemljišta iz člana 37. ovog Zakona;
 - c) za izdvajanje šuma iz šumskoprivrednog područja iz člana 41. stav (3) ovog Zakona;
 - d) za krčenje šume iz člana 42. stav 6. ovog Zakona;
 - e) od zakupa državnih šuma i šumskog zemljišta iz člana 44. stav (2) ovog Zakona;
 - f) po osnovu prava služnosti iz člana 45. stav (3) ovog Zakona;
 - g) za općekorisne funkcije šuma iz člana 51. ovog Zakona;
 - h) sredstva po osnovu naknada šteta pricinjenih državnim šumama iz člana 9. stav 6 ovog Zakona;
 - i) ostalih izvora u skladu sa ovim Zakonom i drugih izvora.
- (3) Sredstva iz stava (2) ovog člana, predstavljaju namjenska sredstva i uplaćuju se u Budžet Kantona, izuzev sredstava utvrđenih članom 50. stav (1) tačke (a) i (c).
- (4) Ministar, uz prethodno pribavljeno mišljenje federalnog ministra finansija, donosi Uputstvo o načinu obračunavanja, rokovima i postupku plaćanja naknada propisanih ovim Zakonom, i uplatnim računima na koje se usmjeravaju sredstva, kao i o obliku i sadržaju obrasca za obračun naknada iz stava (2) tačka b) i g) ovog člana.
- (5) Ministar, na prijedlog Kantonalne uprave, donosi odluku o iznosu naknade iz stava (2) tačka a) ovog člana.

Član 50.

(Uplata naknade za korištenje državnih šuma i šumskog zemljišta)

- (1) Naknada za korištenje državnih šuma i šumskog zemljišta iz člana 37. ovog Zakona obračunava se od prihoda od drveta računajući cijenu drveta na panju i prihoda ostvarenog od nedrvenih šumskih proizvoda i uplaćuje se:
- a) 1,0 % na račun Budžeta Federacije.
 - b) 1,0 % na račun Budžeta Kantona
 - c) 5,0 % na namjenski račun općine na čijoj teritoriji se ostvaruje prihod.
- (2) Naknada iz stava (1) ovog člana uplaćuje se po ostvarenom prihodu, tromjesečno i po završnom godišnjem računovodstvenom izvještaju.
- (3) Kontrolu obračuna i uplate naknade iz stava (1) ovog člana vrši šumarski inspektor.
- (4) Ako obveznik plaćanja naknade ne obračuna ili ne uplati naknadu iz stava (1) ovog člana na način propisan u stavu (1) ovog člana, šumarski inspektor koji je izvršio kontrolu uplate

sredstava, po pravosnažnosti i izvrsnosti rješenja o uplati sredstava koje je ispostavio obvezniku, podnosi nadležnom sudu prijedlog za prinudno izvršenje ove novčane obaveze.

Član 51.

(Naknada za općekorisne funkcije šuma)

(1) Naknadu za općekorisne funkcije šuma u visini od 0,07 % ukupno ostvarenog prihoda, plaćaju sva pravna lica koja su registrirana za obavljanje djelatnosti i imaju sjedište na teritoriji Kantona, kao i djelovi pravnih lica čije je sjedište van Kantona, a obavljaju djelatnost na teritoriji Kantona.

(2) Naknada iz stava (1) ovog člana uplaćuje se tromjesečno i po završnom godišnjem računovodstvenom izvještaju u korist računa Budžeta Kantona.

(3) Od obaveze plaćanja naknade iz stava (1) ovog člana izuzimaju se: korisnik državnih šuma, javne institucije, humanitarne organizacije, udruženja i fondacije, izuzev onih koji obavljaju djelatnost radi sticanja dobiti.

(4) Kontrolu obračuna i uplate naknade iz stava (1) ovog člana vrši poreska uprava i šumarski inspektori na način predviđen u članu 50. stav (4) ovog Zakona.

Član 52.

(Korištenje namjenskih sredstava koja su prihod Kantona)

(1) Iz namjenskih sredstava Budžeta Kantona prikupljenih po osnovu člana 49. stav (2) ovog Zakona, finansiraju se slijedeći poslovi:

- a) rad čuvarske službe;
- b) izrada i revizija kantonalnog šumskorazvojnog plana;
- c) izrada šumskoprivrednih osnova za privatne šume i nadzor nad prikupljanjem podataka za izradu šumskoprivrednih osnova za državne i privatne šume;
- d) biološka obnova šuma u obimu većem od predviđenog šumskoprivrednom osnovom;
- e) obnova šuma od posljedica elementarnih nepogoda, prenamnoženja insekata, požara i slično;
- f) unaprijeđenje proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala;
- g) gospodarenje šumama koje su od vitalnog interesa u skladu sa članom 19. stav (3) ovog Zakona;
- h) organizovanje specijalističkih kurseva iz oblasti šumarstva;
- i) očuvanje i unapređenje bioraznolikosti šumskih ekosistema;
- j) očuvanje i unapređenje genofonda, rijetkih i ugroženih vrsta šumskog drveća;
- k) naučna istraživanja i stručne analize;
- l) izgradnja i održavanje šumskih puteva;
- m) druge namjene za unapređenje šuma.

(2) Sredstva iz stava (1) ovog člana troše se po Programu utroška sredstava, koji na prijedlog Kantonalne uprave donosi Ministar, a na koji saglasnost daje Vlada Kantona.

Član 53.

(Korištenje namjenskih sredstava koja su prihod općina)

(1) Namjenska sredstva iz člana 50. ovog Zakona općine mogu koristiti isključivo za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje infrastrukture na području općine. Sredstva se mogu koristiti nakon usvajanju plana utroška sredstava koji donosi općinsko vijeće.

(2) Nadzor nad utroškom sredstava iz stava (1) ovog člana vrši Ministarstvo putem Kantonalne uprave za šumarstvo.

Član 54.
(Upravni nadzor)

(1) Ministarstvo vrši upravni nadzor nad primjenom ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona.

(2) Ministarstvo putem Kantonalne uprave vrši uvid i kontrolu postupanja, pregled akata i dokumentacije koju donose institucije i upravne organizacije u vršenju javnih ovlaštenja, daje instrukcije i smjernice za izvršavanje poslova i traži podatke i obavještenja o izvršavanju poslova u vršenju javnih ovlaštenja.

Član 55.
(Inspekcijski nadzor)

(1) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona vrši Kantonalna uprava za inspekcijske poslove putem šumarske inspekcije.

(2) Inspekcijski nadzor se vrši u skladu sa Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i Zakonom o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona.

Član 56.
(Ovlašćenja šumarskih inspektora)

(1) Pored ovlašćenja i dužnosti određenih posebnim zakonom, šumarski inspektor je ovlašćen i dužan da:

- a) pregleda šumskogospodarske osnove, godišnje planove gospodarenja, šumsko-razvojne planove i programe, izvedbene projekte, planove proste i proširene biološke reprodukcije šuma i planove zaštite šuma, njihovo izvršenje, poslovne knjige i ostalu dokumentaciju;
- b) traži da mu se stavi na raspolaganje i pregleda svu dokumentaciju i informacije potrebne za inspekcijski pregled;
- c) pregleda sve šumske radove, objekte, uređaje, pilane, kao i sva mjesta gdje se drvo sječe, smješta, prerađuje, izvozi iz šume ili stavlja u promet;
- d) kontroliše i prati primjenu standarda iz oblasti šumarstva;
- e) privremeno obustavi sječe i sve druge radnje koje nisu u skladu sa odredbama ovog Zakona i drugih propisa iz oblasti šumarstva do konačne odluke nadležnog organa;
- f) pregleda odabiranje i doznaku stabala za sječu;
- g) zaustavlja prijevozna sredstva i pregleda prateću dokumentaciju za prevoz šumskih sortimenata;
- h) pregleda izvršenje svih radova koji su predviđeni šumskogospodarskim osnovama, šumskim planovima i programima i projektima za izvođenje;
- i) u hitnim slučajevima u kojima bi nastupila šteta po javni interes, na licu mjesta i rješenjem naređuje obustavu rada i sprovođenje mjera za sprečavanje šteta;
- j) privremeno oduzima bespravno posječeno drvo i nezakonito stavljeno u promet drvo i nedrvne šumske proizvode, kao i predmete kojima su izvršene nezakonite radnje;
- k) pregleda kako se provodi utvrđivanje zdravstvenog stanja šuma i mjera za suzbijanje biljnih bolesti i štetočina i naredi otklanjanje nedostataka i provođenje mjera, ako se utvrdi da se korisnik državnih šuma i vlasnici šuma ne pridržavaju propisa i mjera zdravstvene zaštite;
- l) pregleda planove zaštite šuma od požara i sprovođenje predviđenih mjera i naredi otklanjanje nedostataka;
- m) pregleda sprovođenje mjera na zaštiti šuma i šumskih zemljišta od protivpravnog prisvajanja i korištenja i bespravne izgradnje objekata;
- n) vrši nadzor nad sprovođenjem propisa o proizvodnji i prometu šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala;
- o) vrši nadzor sprovođenja drugih mjera za zaštitu šuma i propisnog uspostavljanja i održavanja šumskog reda i vršenja neposrednog čuvanja šuma;

- p) prikuplja potrebne podatke i obavještenja od odgovornih lica, svjedoka, vještaka i drugih lica kada je to potrebno za vršenje nadzora;
 - q) pokreće i vodi inspekcijski nadzor po službenoj dužnosti kao i po zahtjevu svih pravnih i fizičkih lica i da o konstatovanom stanju i poduzetim mjerama pismeno obavijesti podnosioca zahtjeva;
 - r) upoznaje javnost sa konstatovanim stanjem šuma i o preduzetim mjerama na otklanjanju nedostataka;
 - s) saraduje sa inspekcijskim organima iz drugih oblasti, pravosudnim organima i organima policije;
 - t) preduzima i druge mjere i radnje za koje je ovlašten ovim Zakonom i drugim propisima;
- (2) Šumarski inspektori su, pored navedenog, dužni da u određenim rokovima i na propisan način dostavljaju izvještaje i potrebne podatke Ministarstvu.

Član 57. **(Upravne mjere)**

- (1) Ako šumarski inspektor prilikom vršenja inspekcijskog nadzora ustanovi da propis nije primijenjen ili da je nepravilno primijenjen donijet će rješenje kojim će zabraniti rad zbog nepoštivanja odredbi člana 56. stav (1) tačke b), c), d), f), h), i), m) i n) ovog Zakona ili naložiti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i odrediti rok u kome se one moraju otkloniti.
- (2) Protiv rješenja šumarskog inspektora može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.
- (3) Rješenje o žalbi iz stava (2) ovog člana je konačno i protiv njega nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (4) Žalba na rješenje iz stava (2) ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.
- (5) Šumarski inspektor koji je donio rješenje i organ kome je žalba izjavljena mogu, na obrazloženje žalioca, odložiti izvršenje naloženih mjera, ako žalilac učini vjerovatnim da bi usljed izvršenja tih mjera bili ugroženi životi i zdravlje ljudi, nastupila znatna materijalna šteta koja se na drugi način ne može otkloniti, a odlaganje se ne protivi opštem interesu.

DIO ŠESNAESTI-KAZNENE ODREDBE

Član 58.

- (1) Novčanom kaznom od 5.000 do 15.000 KM kažnjava se korisnik državnih šuma ili drugo pravno lice ako:
- a) gospodari šumama bez šumskoprivredne osnove, privremenog godišnjeg plana gospodarenja, godišnjeg plana gospodarenja i projekta za izvođenje radova u šumarstvu (član 6. stav (1));
 - b) prekorači ukupan obim sječa u visokim šumama sa prirodnom obnovom predviđen šumskoprivrednom osnovom za planski period (član 6. stav (3));
 - c) pravovremeno ne osigura i izradi i u roku ne dostavi novoizrađenu šumskoprivrednu osnovu (član 6. stav (1));
 - d) izradi Projekat za izvođenje radova u šumarstvu suprotno odredbama člana 8. stav (1) i (2);
 - e) ne izradi i ne donese Projekat za izvođenje radova u šumarstvu (član 8. stav (4) i (5));
 - f) vrši sječ u šume prije odabiranja i doznake stabala za sječ (član 9. stav (1));
 - g) ne obavlja poslove biološke obnove šuma (član 11. stav (1));
 - h) dozvoli ili izvrši sječ u šuma na uzurpiranom zemljištu suprotno odredbi člana 17. stav (5);
 - i) ako ne postupa u skladu sa članom 22. stav (3);
 - j) u šumi i na šumskom zemljištu vrši upotrebu hemijskih sredstava, odlaganje otpada, smeća ili zagađujućih tvari (član 23.);

- k) vrši ili odobrava iskorištavanje nedravnih šumskih proizvoda suprotno odredbama člana 26. stav (1);
- l) ako ne prodaje šumske drvne sortimente po tržišnim uslovima i cijenama (član 35. stav (3));
- m) ako postupa suprotno odredbama člana 42.;
- n) u šumi ili na šumskom zemljištu otpočne radove na izgradnji objekata ili gradi objekte suprotno odredbama člana 43;

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 3.000 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

(3) Za prekršaj iz stava (1) tačka f) i h), izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja drveta i nedravnih šumskih proizvoda koji su nastali počinjenjem prekršaja i sredstava kojima je počinjen prekršaja.

(4) Za prekršaj iz stava (1) tačka n) kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 3.000 KM odgovorno lice u općini.

Član 59.

(1) Novčanom kaznom od 4.000 do 12.000 KM kažnjava se za prekršaj korisnik državnih šuma ili drugo pravno lice ako:

- a) ne prijavi sječu nadležnom šumarskom inspektor i u određenom roku ne otkloni štete na zemljištu u skladu sa odredbama član 9. stav (2) i (3);
- b) prije sječe o sječi ne obavijesti Kantonalnu upravu i općinu na čijem se području vrši sječa (član 9. stav (5));
- c) vrši doznaku i sječu stabala u šumama za koje imovinsko-pravni odnosi nisu rješeni i granice utvrđene i na terenu vidno i na propisan način obilježene (član 10. stav (4));
- d) angažuje zaposlenike suprotno odredbama člana 13. stav (1);
- e) dozvoli ili vrši čistu sječu ili druge oblike pustošenja šuma (član 14. stav (1));
- f) ako ne postupa u skladu sa odredbama člana 15. stav (2);
- g) loži ili dozvoli loženje vatre suprotno odredi člana 22. stav (1);
- h) ako postupi suprotno odredbi člana 22. stav (2);
- i) ako ne postupa u skladu sa odredbom člana 25;
- j) izgradi šumsku infrastrukturu suprotno odredbama člana 28;
- k) vrši promet šuma i šumskog zemljišta suprotno odredbama člana 33. stav (1) i (2);
- l) ne izvršava poslove u skladu sa članom 33. stav (4);
- m) ne izvrši obavezu iz člana 50. stav (1) i (2);
- n) ne izvrši obavezu iz člana 51. stav (1) i (2);
- o) ne postupi po rješenju šumarskog inspektora u roku i način koji je inspektor odredio (član 57. stav (1)).

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od 800 do 2.500 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 60.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 9.000 KM kažnjava se za prekršaj korisnik šume ili drugo pravno lice ako:

- a) vrši radove bez saglasnosti kantonalne uprave (član 7. stav (2));
- b) ne dostavi godišnji plan gospodarenja u skladu sa članom 7. stav (3);
- c) ne izvodi radove u skladu sa projektom (član 8. stav (1));
- d) u roku od dvije godine ne izvrši radove predviđene projektom za izvođenje radova u šumarstvu ili ne vodi registar projekata za izvođenje radova u šumarstvu (član 8. stav (2) i (9));
- e) odredi lice za izradu projekta za izvođenje radova u šumarstvu u suprotnosti sa odredbom člana 8. stav (3);
- f) doznaku stabala za sječu vrši lice koje ne ispunjava uslove iz člana 10. stav (2) i (3);

- g) ne izvrši tehnički prijem radova i ostale obaveze u skladu sa odredbama člana 12.;
 - h) ne izvrši pošumljavanje sječina u roku od dvije godine (član 14. stav (2));
 - i) ne izradi plan u skladu sa članom 16. stav (1);
 - j) pokreće drvo, dijelove stabala i grane ili stavlja u promet drvo koje nije žigosano i snabdjeveno otpremnim iskazom (član 17. stav (1));
 - k) stavlja u promet nedrvne šumske proizvode bez odobrenja (član 17. stav (3));
 - l) u periodu vegetacije od 01. aprila do 01. novembra, drvo četinara i brijesta uskladištava i stavlja u promet suprotno članu 17. stav (8);
 - m) vrši ili dozvoljava pašu, žirenje, brst, kresanje grana i lisnika u suprotnosti sa članom 24.;
 - n) vrši ili dozvoli sječu pančičeve omorike, tise, mečije lijeske, planinskog javora, planinskog bora, zelene johe, munike i zanovjeti suprotno odredbama člana 27.;
 - o) odobri korištenje šumskih puteva suprotno odredbama člana 29. stav (2);
 - p) počini ili dozvoli neovlašteno zauzimanje šuma ili šumskog zemljišta (član 32. stav (2));
 - q) ne vodi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim šumsko-razvojnim planovima, šumskoprivrednom osnovom, privremenim planom gospodarenja, godišnjim planom gospodarenja i projektima za izvođenje radova u šumarstvu ili evidentirane podatke ne dostavi u predviđenom roku (član 36);
 - r) u roku od dvije godine zemljište ne privede namjeni radi koje je krčenje izvršeno ili ne izvrši njegovo pošumljavanje (član 42. stav 6);
 - s) ne vrši uplatu sredstava u Budžet Kantona u skladu sa odredbama člana 49.;
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kažnjava se novčanom kaznom u visini od 500 do 1.500 KM i odgovorno lice u pravnom licu.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) tačka j) izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja predmeta sa kojima je počinjen prekršaj ili koji su nastali počinjenjem prekršaja.

Član 61.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 200 - 1.500 KM kažnjava se za prekršaj fizičko lice ako:
- a) vrši šumsko-uzgojne radove i sječu šume suprotno odredbama člana 8. stav (6);
 - b) vrši sječu bez prethodno izdatog rješenja i doznake (član 10. stav (5));
 - c) ne izvrši pošumljavanje sječina u roku od dvije godine (član 14. stav (2));
 - d) ne izvrši sanitarnu sječu i ne uspostavi i održava šumski red (član 15. stav (2));
 - e) pokreće drvo, dijelove stabala i grane ili stavlja u promet drvo bez žigosanja i otpremnog iskaza (član 17. stav (1));
 - f) stavlja u promet nedrvne šumske proizvode bez odobrenja (član 17. stav (3));
 - g) posiječe (ili dozvoli) ili prisvoji (ili dozvoli) protivpravno drvnu masu suprotno odredbama člana 17. stav (5);
 - h) na zahtjev lica navedenih u članu 17. stav 6. ne pokaže lične isprave ili isprave za šumske proizvode (član 17. stav (7));
 - i) loži vatru suprotno odredbama člana 22. stav (1);
 - j) u šumi upotrebljava hemijska sredstva, odlaže otpad, smeće i zagađujuće tvari (član 23. stav (1));
 - k) postupa u suprotnosti sa članom 24.;
 - l) vrši ili dozvoli sječu pančičeve omorike, tise, lijeske mečije, planinskog javora, planinskog bora, zelene johe, munike i zanovijeti suprotno odredbama člana 27.;
 - m) vrši kretanje motornim vozilima u šumama i na šumskim zemljištima suprotno odredbama člana 29.;
 - n) počini neovlašteno zauzimanje državnih šuma ili šumskoga zemljišta (član 32. stav (2));
 - o) izvrši krčenje šume prije nego se izda dozvola za krčenje iz člana 42.;
 - p) vrši izgradnju zgrada i drugih objekata suprotno odredbama člana 43. stav (1) i (3);
 - q) na zahtjev čuvara šuma ne pokaže lične isprave ili isprave za šumske proizvode (član 48. stav (7)).

- r) ne postupi po rješenju šumarskog inspektora u roku i na način koji je inspektor naredio (član 57. stav (1)).
- (2) Za prekršaj iz stava (1) tačka e) i g) izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja drveta i nedravnih šumskih proizvoda koji su nastali počinjenjem prekršaja i sredstava kojima je počinjen prekršaj.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) tačka p) kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 3.000 KM odgovorno lice u općini koje dozvoli podizanje objekta suprotno odredbama člana 43. stav (3).
- (4) Sredstva od izrečenih novčanih kazni za učinjene prekršaje, propisane ovim Zakonom, uplaćuju na račun Budžeta ZDK kao prihod Kantona.

DIO SEDAMNAESTI-PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 62. (Prilagođavanje poslova)

Javno preduzeće „Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona“ d.o.o. Zavidovići, kao korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta, dužno je svoje poslovanje uskladiti sa odredbama ovog Zakona.

Član 63. (Započeti postupci)

(1) Postupci započeti do dana prestanka primjene Uredbe o šumama („Službene novine Federacije BiH“, br. 83/09, 26/10, 38/10 i 60/11), rješavaće se u skladu sa odredbama te Uredbe.

Član 64. (Podzakonski propisi)

Podzakonski propisi predviđeni ovim Zakonom donijet će se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 65. (Primjena Zakona)

Ovaj Zakon će se primjenjivati do stupanja na snagu, odnosno početka primjene Zakona o šumama koji će donijeti Parlament Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 66. (Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Predsjedavajući Skupštine

Sretko Radišić, v.r.

